

... alebo prvom obraze zdieľania Evanjelia so všetkými, obzvlášť tými na okraji.

BOŽIE SLOVO:

(Mt 14, 14-20)

Čítanie z Evanjelia podľa Matúša: *Keď [Ježiš] vystúpil a videl veľký zástup, zľutoval sa nad nimi a uzdravoval im chorých. ¹⁵ A keď sa zvečeralo, pristúpili k nemu učeníci a hovorili: "Toto miesto je pusté a čas už pokročil. Rozpusť zástupy, nech sa rozídu do dedín kúpiť si jedlo." ¹⁶ Ale Ježiš im povedal: "Nemusia nikam chodiť; vy im dajte jesť!" ¹⁷ Oni mu vraveli: "Nemáme tu nič, iba päť chlebov a dve ryby." ¹⁸ On povedal: "Prineste mi ich sem!" ¹⁹ Potom rozkázal, aby si zástupy posadali na trávnu. Vzal päť chlebov a dve ryby, pozdvihol oči k nebu, dobrorečil, lámal chleby a dával učeníkom a učeníci zástupom. ²⁰ Všetci jedli a nasýtili sa, ba ešte nazbierali dvanásť plných košov zvyšných odrobín. Počuli sme Božie slovo!*

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 532, 543, 638, 694)

Časť Prípravného dokumentu, nad ktorým budeme uvažovať dnes, nás pozyva k rozjímaniu a kontemplácii dvoch obrazov z Božieho slova a vysvetľuje, že „je vhodné, aby sa naša cesta budovania synodálnej Cirkvi inšpirovala dvoma obrazmi z Písma.“ Dnes máme na pláne prvý z nich, ktorý „sa objavuje v „komunitnej scéne“, ktorá neustále sprevádza cestu evanjelizácie“, kde „vystupujú traja aktéri (plus jeden)“:

JEŽIŠ, „nepochybne hlavný aktér, ktorý preberá iniciatívu, pričom rozsieva slová a znamenia príchodu kráľovstva bez toho, aby „niekomu nadržal“ (porov. Sk 10, 34). Rôznymi spôsobmi sa Ježiš obracia zvlášť na „oddelených“ od Boha a na „opustených“ spoločenstvom (v jazyku evanjelia na hriešnikov a chudobných). Svojimi slovami a skutkami ponúka oslobodenie od zla a obrátenie k nádeji v mene Boha Otca a v sile Ducha Svätého.“ Z tohto ohlasovania sa rodí

ZÁSTUP: „Hlásanie evanjelia a posolstvo spásy by teda neboli pochopiteľné bez neustálej Ježišovej otvorenosti voči čo najširšiemu publiku, ktoré evanjelium nazýva zástupom, to znamená voči všetkým ľuďom, ktorí ho na ceste nasledovali, niekedy ho dokonca s nádejou, že dostanú nejaké znamenie a slovo spásy: toto je druhý aktér na scéne Zjavenia. Evanjeliové ohlasovanie sa neobracia len ku niekoľkým osvieteným alebo vyvoleným. Ježišovým partnerom je „ľud“ bežného života, „ktokoľvek“ ľudského rodu, ktorého on privádza priamo do kontaktu s Božím darom a povoláva k spásu. Spôsobom, ktorý svedkov prekvapuje a niekedy dokonca pohoršuje, Ježiš prijíma za partnerov v rozhovore tých, čo sa vynoria z davu: počúva vášnivé sťažnosti kanaánskej ženy (porov. Mt 15, 21 – 28), ktorá nedokáže prijať, že by bola vylúčená z požehnaní, ktoré on prináša; vedie rozhovor so Samaritánkou (porov. Jn 4, 1 – 42), napriek jej postaveniu spoločensky a nábožensky kompromitovanej ženy; vyzýva k slobodnému a vďačnému úkonu viery slepeho od narodenia (porov. Jn 9), ktorého oficiálne náboženstvo odmietlo ako vylúčeného z dosahu milosti. Niektorí zjavnejšie nasledujú Ježiša a sú mu verní ako jeho ...“

... **UČENÍCI** a medzi nimi obzvlášť **APOŠTOLI**. „Medzi tými, ktorí nasledujú Ježiša, nadobúda osobitný význam obraz apoštolov, ktorých on sám povoláva hneď na začiatku a ktorých ustanovuje, aby autoritatívne sprostredkovali vzťah zástupu so Zjavením a príchodom Božieho kráľovstva. Vstup tohto tretieho aktéra na scénu sa nedeje vďaka uzdraveniu či obráteniu, ale súvisí s Ježišovým povolaním. Vyvolenie apoštolov nie je privilegiom výlučného mocenského postavenia a oddelenia, ale skôr milosťou inkluzívnej služby požehnaní a spoločenstva.“

No a toto je pápežom spomenutá trojica aktérov: „Ježiš, rôznorodý zástup, apoštoli: toto je obraz a tajomstvo, ktoré treba neustále kontemplovať a hlbšie skúmať, aby sa Cirkev čoraz viac stávala tým, či je.“ – plus „štvrtý“, Diabol, číhajúci, aby túto jednotu troch v Cirkvi rozbil a zničil.

Ježiš, ktorý je „hlavným uholným kameňom“ (Ef 2, 20), „lebo ak zákon bol daný skrze Mojžiša, milosť a pravda prišli skrze Ježiša Krista“ (Jn 1, 17) „a v nikom inom niet spásy, lebo niet pod nebom iného mena, daného ľuďom, v ktorom by sme mali byť spasení“ (Sk 4, 12) a Boh „nás v Kristovi požehnal všetkým nebeským duchovným požehnaním“ (Ef 1, 3).

Apoštoli, o ktorých jeden z nich, Pavol, hovorí: „V Kristovi Boh zmieril svet so sebou a nepočítal ľuďom ich hriechy. A nám odovzdal slovo zmierenia. ²⁰ Sme teda Kristovými vyslancami a akoby Boh napomínal skrze nás. V Kristovom mene prosíme: Zmierte sa s Bohom!“ (2 Kor 5, 19-20), preto „nech nás takto každý pokladá za Kristových služobníkov a správcov Božích tajomstiev“ (1 Kor 4, 1). Sám Ježiš im odovzdal jedinečné poslanie i garanciu: „Chodte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého ²⁰ a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta“ (Mt 28, 19-20) spolu s jedinečnou právomocou a autoritou: „Čo zviažete na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažete na zemi, bude rozviazané v nebi“ (Mt 18, 18), preto „keby vás niekto neprijal, ani vaše slová nevypočul, z takého domu alebo aj mesta odíďte a straste si prach z nôh. ¹⁵ Veru, hovorím vám: Krajine Sodomčanov a Gomorčanov bude v deň súdu ľahšie ako takému mestu“ (Mt 10, 14-15). A nakoniec zástupy, ktorých služobníkmi sa apoštoli stávajú, aby ich všetkých priviedli ku Kristovi.

„Nik z troch aktérov nemôže odísť zo scény“ – Ak by chýbal Ježiš, Cirkev by sa stala politickou stranou. Bez apoštolov by sa stala hračkou ideológií a mýtov, ako to dnes u nekatolíkov vidíme. Bez zástupu by sa stala do seba uzatvorenou sektou, uzatvoreným klubom náboženskej buržoázie.

UVAŽUJEME:

V zásade vidíme v Písme tri, resp. štyri skupiny: *Ježiš*, ktorý hlása Evanjeliem. *Zástupy*, ktorým je hlásané. *Učeníci*, ktorí Evanjeliu uverili a stali sa žiakmi a nasledovníkmi Krista a prijímajú už aj účasť na Jeho poslaní ohlasovať – čítame, že Ježiš z nich „vyvolil iných sedemdesiatich dvoch a po dvoch ich poslal pred sebou do každého mesta a na každé miesto, kam sa sám chystal ísť“ (Lk 10, 1). Nakoniec sú tu *apoštoli*, ktorí plnia úlohu *prostredníkov* medzi zástupmi a Ježišom – ich postavenie „nie je privilegiom výlučného mocenského postavenia a oddelenia. ... Vďaka daru Ducha vzkrieseného Pána, majú títo ochraňovať Ježišovo miesto bez toho, aby ho nahradili: nie preto, aby boli akýmisi filtermi [bariérami] jeho prítomnosti, ale preto, aby uľahčili stretnutie s ním“, hovorí Prípravný dokument.

Dnes vidíme v Cirkvi stále túto istú štruktúru. *Ježiš*, ktorý je aj vo farnosti zdrojom a prameňom všetkej sily, milosti, života. Kňaz (a na úrovni diecézy biskup), ktorý plní funkciu *apoštola*, toho, ktorý bdie nad neporušenosťou viery a praxe a súčasne je tu na to, aby všetkým sprostredkoval Krista a čo najviac uľahčoval stretnutie s Ním. *Učeníci*, ktorými sú už veriaci kresťania, začlenení do farnosti a jej života zvyčajne prostredníctvom *malého spoločenstva*, majúci účasť aj na jej poslaní. Bežne tvoria 5 až 10% návštevníkov kostola, pokiaľ farnosť pracuje správne, môže sa tento podiel zdvihnúť až na 60%, kde sa rast zvyčajne zastaví. Zvyšní návštevníci kostola sú tvorení práve oným *zástupom* – teda ľuďmi, ktorí Ježiša počúvajú, v niečom Mu už možno dokonca veria, stále sa ale ešte nerozhodli zaviazat' sa Mu, obrátiť sa a začleniť sa medzi učeníkov. No a všade dookola sa potom nachádza *svet*, ľudia (často aj pokrstení katolíci), ktorí Krista ešte nepočúvajú, dokonca Ho možno ani vôbec nepoznajú a ani sa o Neho nezaujímajú a ku ktorým je Cirkev ako celok poslaná ohlasovať Jeho aj Evanjeliem a svedčiť o tom.

SKÚMAME:

< Zmyslom existencie Cirkvi i farnosti je *proces uvádzania do kresťanského života: svet → zástup → učeník*, z nich niektorý časom povolaný slúžiť *apoštol*. Ako tento proces vo Vašej farnosti funguje? Kde ste Vy osobne – zástup? Učeník? Ako plnia svoje úlohy *kňaz, učeníci* (členovia spoločenstiev), ako slúžia *zástupu* a ako prinášajú Krista ľuďom vo svete – obzvlášť tým „na okraji“? >